

ČTENÍ INFORMAČNÍCH TEXTŮ

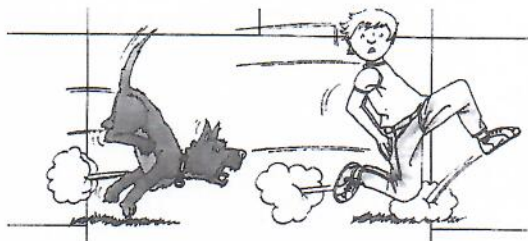
■ ÚLOHA 1: PRVNÍ POMOC

PRVNÍ POMOC

Příroda není tak zlá, ale klade nám spoustu nástrah. Dáš-li se nachytat, hned je tu lehčí či těžší zranění. Když už se ti něco přihodí, není třeba ztrácet hlavu. V klidu posuď závažnost zranění.

Některé bolístky si přece můžeš ošetřit sám.

Vytáhnout třísku, vyčistit řeznou ránu. Vždyť máš s sebou příruční lékárníčku. Avšak nevolnosti, hluboké rány, u nichž hrozí nebezpečí vniknutí infekce, horečky a podobně nepodceňuj a raději navštiv lékaře.

DROBNÁ PORANĚNÍ

BODNUTÍ HMYZEM

Pokud jsi citlivý (alergický) na bodnutí komára, ováda či jiného nepříjemného hmyzu, vždycky měj v batohu speciální mast, kterou lze koupit v lékárně. Ale i kapka octa rozetřená na čerstvé ráně ti přinese okamžitou úlevu. Vosí, včelí nebo sršní bodnutí nebývá tak časté, ale k smíchu zrovna není. Tento hmyz zanechává většinou v pokožce žihadlo. Vytáhni ho pinzetou, ránu dezinfikuj, ale nemačkej.

PUCHÝŘE

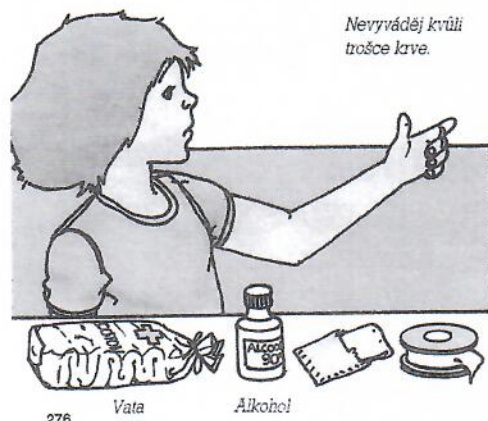
Nikdy je nepropichuj a nestrhávej. Čekej, až samy prasknou, pak opláchni pod vodou a dezinfikuj. Ránu přelep náplastí.

Proti puchýřům

- Máš-li větší boty, navleč si tenké ponožky a na ně ještě jedny silnější. I tak se dá zabránit vzniku puchýřů.
- Dříve než obuješ úplně nové boty, nalep si na paty náplastí.

ODŘENINY

Když spadneš z kola nebo sklouzneš po kameni, často se odřeš. Nejprve ránu dobře opláchni čistou vodou, odstraň zbytky hlíny, drobný štěrk nebo písek. Dezinfikuj postižené místo a přilož gázu (obvazový materiál).

ŘÍZNUTÍ

- Povrchové řezné rány. Dezinfikuj postižené místo, obvaž gázou a přelep náplastí. Vyměňuj obvaz, dokud bude krev prosakovat na povrch.
- Hluboké řezné rány. S těmi je třeba jít k lékaři, aby je popřípadě i zašil. Prozatím přikládej kolmo na ránu sterilní obvaz.

Zdroj: KAYSER, R. *Přítel lesa (Příručka pro mladé skauty)*. Martin: Osveta, 1993. Ilustroval Pierre Ballouhey.

ÚLOHA 1: PRVNÍ POMOC

1. Co bys měl/a mít s sebou na výletě do přírody?

- A) Hřeben.   B) Lékárničku.   C) Deštník.   D) Zrcátko.

2. Přečti si úvodní část textu. Co nesmíš podcenit, kdy musíš navštívit lékaře? Napiš.

.....

.....

3. Co znamená, když se řekne „není třeba ztrácet hlavu“.

- A) Nezapomenout na něco (důležitého).
 B) Milost pro odsouzeného k smrti.
 C) Nepropadat panice (strachu).
 D) Přestala mě bolet hlava.

4. Přečti si text *Bodnutí hmyzem*. Který hmyz zanechává většinou v pokožce žihadlo?

.....

5. Kde si nejsnadněji obstaráš ocet?

- A) V lékárně.   B) V drogerii.
 C) V kuchyni.   D) V květinářství.

6. Napiš, jak budeš postupovat při bodnutí včelou:

.....

.....

7. Přečti si text *Puchýře*. Jak zabrániš vzniku puchýřů? Vypiš z textu oba způsoby.

.....

.....

.....

8. Jak správně ošetříš vzniklý puchýř?

- A) Puchýř propíchnu, opláchnu pod vodou a vydezinfikuji.
 B) Počkám, až puchýř sám praskne, opláchnu ho pod vodou, vydezinfikuji a ránu přelepím náplastí.
 C) Puchýř strhnu a přelepím náplastí.
 D) Puchýře si nevšímám a přezuju se do jiných bot.

9. Přečti si text *Odřeniny*. Co uděláš se zbytky hlíny, štěrku nebo písku v ráně?

- A) Převážu gázou.
 B) Odstráním.
 C) Zásadně neodstraňuji.
 D) Prohlédnu si lupou.

10. Jak budeš postupovat s ošetřením odřeniny?

.....

.....

.....

11. Představ si, že sis na výletě do přírody odřel/a lokty a kolena. Jakou vodu použiješ na opláchnutí odřenin?

- A) Z jezírka v lese.
- B) Z řeky.
- C) Pitnou vodu z lahve.
- D) Z požární nádrže.

12. Přečti si text *Říznutí*.

„Dezinfikuj postižené místo, obvaž gázou a přelep náplastí.“

Co takto ošetříš?

- A) Povrchové řezné rány.
- B) Puchýře.
- C) Hluboké řezné rány.
- D) Bodnutí hmyzem.

13. Co udělá lékař s hlubokou řeznou ránou?

- A) Zrentgenuje ji.
- B) Zašije ji.
- C) Potře ji octem.
- D) Dá ji do sádry.

14. Přečti si znovu texty s návody na ošetření drobných poranění a napiš, co by měla obsahovat příruční lékárnička, abys mohl/a ošetřit popsaná poranění.

.....

.....

.....

.....